

<sida1>

Examens Protocoll den 26te April år 1851.

S:D: Hölls af undertecknad Examen med de Lappbarn, hwilka på Statens bekostnad bevisat Missions Scholan i Junosuando och dersammastädes emottagit undervisning, dels af för detta Missionären Carl Johan Grape, dels under dennes sjukdom, af för detta Catheketen Johan Raattmaa: och hade dessa barn förkofrat sig uti Christendoms kunskapen såsom följande Examens Protocoll utvisar.

Ifrån Karesuando Församling hade endast Sex barn infunnit sig vid Missions Scholan, nemligen

1mo Lappgossen Anders Andersson Juso, född år 1833, kunde vid ankomsten till Scholan stafwa; men läser nu redigt innantill med förmåga att göra redo för det lästa styckets innehåll; utantill Luthers Mindre Cateches jemte Lindbloms förklaring till förra Taflan.

2° Lappgossen Anders Andersson Manonen, född 1839, läste wid ankomsten till Scholan dåligt innantill, men läser nu försvarligt innantill, utantill Luthers Mindre Cateches samt Swebilii förklaring till Andra Hufvudstycket, och har godt begrepp.

3^{tio} Lappflickan Anna Nils dotter Maronen hade rymt från Scholan den 26te Februarii, och hade i hennes ställe ett annat Lappbarn från Jukkasjärwi Församling blifwit intaget i Scholan.

4° Christina Anders dotter Blind, född 1834, kunde wid ankomsten till Scholan läsa dåligt innantill; men läser nu försvarligt innantill; utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring.

5to Lappgossen Jonas Henriksson Rasti, född 1836, läste wid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu med färdighet samt utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring.

6to Lappflickan Ella Nils dotter Orpus, född 1834, läste vid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu försvarligt innantill samt utantill Luthers Mindre Cateches.

<sida2>

Ifrån Jukkasjärwi Församling hade följande Lappbarn infunnit sig vid Scholan, men utan ålders betyg, nemligen

1mo Lappgossen Nils Jonsson Sarri, läste vid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu försvarligt innantill, utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring till Tredje Hufvudstycket.

2° Lappflickan Ingrid Gunnars dotter Matti, kände wid ankomsten till Scholan bokstäfverna; men läser nu dåligt innantill samt utantill Luthers Mindre Cateches.

3° Lappgossen Pehr Andersson Sunna, läste vid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu försvarligt innantill, utantill, utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring till Tredje Hufvudstycket.

4° Lappflickan Ingrid Pehrs dotter Matti kände icke bokstäfverna wid ankomsten till Scholan; men kan nu stafwa och lägga ihop.

5° Lappflickan Catharina Jons dotter Spapa, kände wid ankomsten till Scholan endast bokstäfverna; men läser nu dåligt innantill, utantill Luthers Mindre Cateches till Fjerde Hufvudstycket.

6° Lappflickan Catharina Nils dotter Swonni, läste wid ankomsten till Scholan, dåligt innantill; men läser nu med färdighet innantill samt utantill Luthers Mindre Cateches.

7° Lappflickan Susanna Anders dotter Sarri, läste wid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu med färdighet innantill; utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring till Fjerde Hufvudstycket.

8° Lappflickan Cajsa Anders dotter Kouka, läste vid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu redigt innantill, utantill Luthers Mindre Cateches till Fjerde Hufvudstycket.

9° Lappgossen Nils Andersson Murrik, läste vid ankomsten till Scholan svagt innantill; men läser nu med färdighet, samt utantill Luthers Mindre Cateches

<sida3>

jemte Swebilii Förklaring till Fjerde Hufvudstycket.

10° Lappflickan Anna Olofs dotter Panis, läste vid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu med redighet innantill, utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring till Tredje Hufvudstycket.

11° Lappgossen Pehr Olofsson Nia, läste wid ankomsten till Scholan dåligt innantill; men läser nu med färdighet innantill, utantill Luthers Mindre Cateches.

12° Lappgossen Anders Johansson Pära, läste wid ankomsten till Scholan svagt innantill; men läser nu med färdighet innantill samt utantill Luthers Mindre Cateches jemte Swebilii Förklaring till Fjerde Hufvudstycket.

Alla dessa barn, hade förvärfvat mer och mindre klar insigt i Christendomen, efter den method, som vid här varande Missions Schola,

som det synes, med fördel blifwit använd, såväl af för detta Missionären Carl Johan Grape, som ock af för detta Catecheten Johan Raattamaa. Denna method afser såväl begreppets utveckling, som ock hjertats förädling. Utom de utanläxor, som på mellanstunderna meddelas barnen till öfverläsning, låter Läraren de kring bordet samlade barnen, med klar och tydlig röst uppläsa hwar sitt stycke af Christi Pinos Historia, eller af något Evangelium, hwarefter hwarje barn, måste göra redo, för det upplästa styckets innehåll. Under det barnen upprepa ett och annat af det upplästa stycket, eftersom hwar och en kan hafwa fattat det upplästa styckets innehåll, låter Läraren barnen Sjelfva framställa tillämpningen af [~~desamma~~ **överstrykt ord**] de sanningar, som det upplästa stycket kan innehålla. Härigenom vänjas barnen småningom, att under läsningen, med tankarna, följa ordet. Lagens bud inskräpas med allvar i barnens hjertan och Evangelii lära om den oförskylta nåden i Christo, forsummar [**försummar**] icke heller Läraren att framställa till tröst och hugsvalelse för dem af barnen, som blifwit väckta till upprigtig ånger och erkänsla af sitt djupa syndaförderf. Men för de obotfärdiga och hårdhertade, hwilkas samveten icke blifwit väckte, framställer Läraren med stränghet det straff, som förhärdade syndare förtjent hafwa. Genom denna method skärpes begreppet och en klarare insigt i Christendomens sanningar samt i Nådens Ordning, utvecklar sig småningom, allt eftersom begreppet klarnar, genom förkla-

<sid4>

rade Ordets verkan på hjertat. Wid användandet af denna method, behöfwer Läraren sällan tillrättavisa barnen, medelst kroppslig aga, såvidt han förstår att hålla barnens uppmärksamhet spänd.

Men uti de såkallade Kron-Scholorna, tyckas Lärarena hittills åtminstone, hafwa användt en mindre lämplig method, bestående deruti, att barnen väl hållas till innanläsning, men utan förklaring och tillämpning af det lästa styckets innehåll. Derigenom vänjas barnen, att läsa Guds Ord utan eftertanka och utan tillämpning på sig sjelfwa, hwadan ock följden blir den, att när ett Evangelium är läst, så är det också glömt. Sålunda har jag erfarit, att de barn, som i tvänne år åtnjutit undervisning uti en Kron-Schola, hafwa sämre begrepp, än de barn, som i tre månader emottagit undervisning i en Missions Schola. Såwida hela Christendoms kunskapen, icke må wara ett blott minnesverk, har man i Missions Scholorna gjort mera afseende på förståndets upplysning och hjertats förbättring. Som denna undervisningsmethod har ådragit sig hela Allmogens uppmärksamhet, så ock Missions Scholan ofta besökt af talrika åhörare, isynnerhet vid Bönestunderna. Det kan och icke nekas, att ett allmännare intresse för bokläsning blifwit väckt bland Allmogen, i anledning af Missions Scholans dertil gifna impuls.

Pajala den 9de Julii 1851.

L. L. Læstadius.